

LBRIS

We know
books

PAUL DOWSWELL

SEKTION 20

Ediție bilingvă

Traducere din limba engleză
de Oana Badea

forteen | 2022

Chapter 1

Ten months earlier

It was Tuesday afternoon. That meant politics. It was their first lesson with Herr Würfel since the Christmas break and he was in full flow, reading a speech by General Secretary Honecker.

Alex Ostermann noticed his reflection in the classroom window next to his desk. My God, he looked bored. He tried to rearrange his features into one of earnest appreciation. He also noted, with some satisfaction, how long his hair had grown. Well over his ears and down on to his collar. He wondered how much longer he could grow it before Herr Roth, the school Principal, wrote to his parents to complain.

Beyond the window the sky was a low blanket of grey, and gusts of wind blew dead leaves to and fro in the school yard. A cold draught was seeping in through the ill-fitting window. For now, it was just enough to keep Alex from nodding off.

Herr Würfel was doing his best to keep them interested. He read Honecker's speech as though it was Goethe or Shakespeare. Words flew by: 'historical mission', 'class struggle', 'scientifically founded goals'; oft-repeated phrases that Alex barely understood.

Alex wished he was at home in his bedroom listening to music or playing his guitar, even if it was a cheap plastic one from Bulgaria. It made a loud buzz when you plugged it in and would never stay in tune. But it was a vaguely similar shape to the guitar he really wanted –

Capitolul 1

Zece luni mai devreme

Era marți după-amiaza. Asta însemna că aveau ora de politică. Era prima lor lecție cu Herr Würfel de la vacanța de Crăciun, așa că profesorul le citea, plin de energie, un discurs al secretarului general Honecker.

Alex Ostermann își observă reflexia în geamul de lângă banca lui. Doamne, ce plictisit părea! Încercă să-și modifice mimica astfel încât să exprime o apreciere sinceră. Remarcă, de asemenea, cu oarecare satisfacție, cât de mult îi crescuse părul. Îi trecuse binișor de urechi, coborând până peste guler. Se întrebă cât putea să-l mai lase să crească până când Herr Roth, directorul școlii, avea să le scrie o mustrare părinților.

Dincolo de fereastră, cerul era ca o pătură joasă și cenușie de nori, iar adierea vântului sufla frunzele moarte de colo-colo prin curtea școlii. Prin geamurile prost făcute se strecura un curent de aer rece. Pentru moment, era suficient ca să-l împiedice pe Alex să ațipească.

Herr Würfel făcea tot posibilul să le mențină viu interesul. Citea discursul lui Honecker de parcă ar fi fost scris de Goethe sau de Shakespeare. Cuvintele zburau pe lângă el: „misiune istorică“, „lupta de clasă“, „țeluri fundamentate științifice“; sloganuri curente, pe care Alex abia dacă le înțelegea.

Băiatul își dorea să fi fost acasă, în dormitorul lui, ascultând muzică sau cântând la chitară, chiar dacă era una ieftină, de plastic, din Bulgaria. Scottea un bâzâit zgomotos când o băga în priză și nu era niciodată acordată. Dar semăna puțin ca formă cu cea pe care și-o dorea de fapt –

a beautiful instrument of wire, wood and mother of pearl, the Gibson Les Paul. They were made in Kalamazoo, Michigan, wherever that was. Alex had learned this from a smuggled guitar catalogue which he'd pored over as keenly as other boys in the school had ogled that porn magazine Nadel's cousin had sneaked in to him from West Germany.

Alex's politics lesson had become a noise in the background, like the hum of fluorescent-tube lighting.

The noise stopped. You always noticed a noise when it stopped.

'Ostermann, what did I just say?' said Herr Würfel.

Alex hadn't got a clue.

'I'm sorry, sir,' he said. 'For a moment there I lost your thread.'

The rest of the class sniggered. Würfel turned to Nadel. 'General Secretary Honecker, sir, he said the wisdom of the working class informs the directives of the Socialist Unity Party.'

Würfel smiled proudly. Nadel was one of his star pupils. He was lined up as a possible candidate for the Stasi – the Ministry of State Security. You couldn't apply for a position there. Würfel had put Nadel's name forward only last week. He hoped the recent incident with the pornographic magazine would be overlooked. After all, there were worse things than looking at naked women.

'Ostermann,' sighed Würfel, 'are we boring you? Perhaps you would like to remind us of the significance of the symbols on our national flag?'

Alex could have reeled them off in his sleep. He sat up and tried to sound enthusiastic. 'The hammer represents the workers, Herr Würfel, the wheat garland, the peasant farmers, and the compass, the intelligentsia.'

'And which are you?' smirked Würfel. 'I don't see a guitar on the flag.'

The class laughed sycophantically. Alex laughed too. He wasn't going to let Würfel make him feel small.

Würfel sighed and turned to the class. 'Now, who can tell me why the Deutsche Demokratische Republik has need for only one political party?'

o minune de sârmă, lemn și sidef, de la Gibson, modelul Les Paul. Se făceau în Kalamazoo, Michigan, la dracu-n praznic. Alex aflase lucrul ăsta dintr-un catalog cu chitare de care făcuse rost pe sub mână și pe care îl răsfoise la fel de avid cum se zgâiau alți băieți de la școală la revista porno pe care o adusese pe furiș din Germania de Vest vărul lui Nadel.

Lecția de politică a lui Alex devenise zgomot de fundal, ca bâzâitul becurilor cu neon.

Zgomotul încetă. Întotdeauna sesizezi un zgomot atunci când încetează.

— Ostermann, ce-am spus? întrebă Herr Würfel.

Alex habar n-avea.

— Îmi cer scuze, domnule, răspuse el. Am pierdut șirul pentru o clipă. Restul clasei chicoti pe înfundate. Würfel se întoarse spre Nadel.

— Secretarul general Honecker a spus că înțelepciunea clasei muncitoare inspiră directivele Partidului Unității Socialiste.

Würfel zâmbi mândru. Nadel era unul dintre cei mai buni elevi ai săi. Era pe lista cu posibili candidați pentru Stasi – Ministerul Securității Statului. Nu puteai să concurezi singur pentru un post acolo. Würfel îl recomandase pe Nadel chiar săptămâna trecută. Spera ca recentul incident cu revista pornografică să fie trecut cu vederea. Până la urmă, erau și lucruri mai rele pe lumea asta decât să te uiți la femei dezbrăcate.

— Ostermann, oftă Würfel, te plictisim? Poate ai vrea să ne reamintești semnificația simbolurilor de pe drapelul național.

Alex putea să le recite și-n somn. Se îndreptă de spate și încercă să pară entuziasmat.

— Ciocanul îi reprezintă pe muncitori, Herr Würfel. Ghirlanda de grâu, pe țăranii agricultori, iar busola, elita intelectuală.

— Și tu din care faci parte? rânji Würfel. Nu văd nicio chitară pe drapel.

Colegii lui râseră, lingușitori. Râse și Alex. N-avea de gând să-l lase pe Würfel să-și bată joc de el.

Würfel oftă și se întoarse spre clasă.

— Cine poate să-mi spună de ce Republica Democrată Germană are nevoie de un singur partid politic?

A forest of hands shot up and he pointed to a girl near the front. 'Because the working class is in power there is no social or political basis for opposition,' she answered faultlessly.

As the class finished Würfel put on a record for them to listen to – a collection of marching tunes by the Band of the Ministry of State Security. Alex caught a glimpse of the record sleeve. It was the sort of sickly pastel blue you saw on most Trabant motor cars and district council railings and doors. The band stood stiff and formal on the cover photograph. *This is the music I'll have to play if I go to Hell*, he thought.

Alex had always gone to school on his bike but recently he had decided to walk. A new student in his class had caught his eye – a small, dark-haired girl called Sophie Kirsch. He knew she lived nearby and also walked to school. Alex kept hoping they would meet up.

On the way home that afternoon, he got lucky. 'Hey, Alex,' he heard a voice behind him. 'Wait for me!' They fell into step.

Sophie broke the awkward silence.

'Herr Würfel tried to make you look silly! Well, he didn't succeed.'

Alex blushed with embarrassment. 'I think I'm quite a disappointment to him,' he laughed.

'And a disappointment to us *all*,' she said with a wink. She dropped her voice to a whisper and began to mimic their teacher. 'How could you not be interested in the scientifically founded goals of the Socialist Unity Party? I think of nothing else.'

Alex laughed. He was flattered at how indiscreet she was being with him. He usually only had conversations like this with his sister or his best friends.

He searched for something to say. 'How do you like Berlin?' She had appeared in his class shortly before the Christmas break. He'd heard her family had moved from Magdeburg.

O mulțime de mâini țâșniră în aer, iar Würfel arătă cu degetul spre o fată din primele rânduri.

— Pentru că la putere se află clasa muncitoare, nu există nicio bază socială sau politică pentru existența opoziției, răspunse ea, fără cusur.

Sper finalul lecției, Würfel le puse un disc pe care să-l asculte – erau niște marșuri interpretate de Orchestra Ministerului Securității Statului. Alex zări coperta albumului. Avea același albastru bolnăvicios, șters, pe care îl vedeai pe aproape toate Trabanturile, balustradele și ușile consiliilor locale. În fotografia de pe copertă, cei din orchestră aveau o poziție țeapănă, ceremonioasă. „Asta e muzica pe care o să trebuiască s-o cânt dacă ajung în Iad“, se gândi Alex.

Alex mergea întotdeauna cu bicicleta la școală, dar de curând hotărâse să meargă pe jos. Îi atrăsese atenția o nouă colegă de clasă – o fată micuță, brunetă, pe nume Sophie Kirsch. Știa că locuiește în apropiere și că-i place să meargă pe jos la școală. Alex spera să o întâlnească pe drum.

În după-amiaza aceea, în drum spre casă, avu noroc.

— Hei, Alex, auzi o voce în spatele lui. Așteaptă-mă!

Sophie îl prinse din urmă.

— Herr Würfel a încercat să te facă de râs! zise ea, întrerupând tăcerea stânjenitoare. Ce să zic, nu i-a mers.

— Cred că sunt o mare dezamăgire pentru el, râse Alex și se îmbujoră, stânjenit.

— Pentru *noi toți*, spuse ea, făcându-i cu ochiul.

Fata își coborî vocea și începu să-și imite profesorul în șoaptă:

— Cum să nu fii interesat de țelurile fundamentate științific ale Partidului Unității Socialiste? Eu numai la asta mă gândesc.

Alex râse. Era măgulit că Sophie îi vorbea atât de franc. De obicei avea astfel de conversații doar cu sora lui sau prietenii cei mai buni.

Încercă să găsească ceva de spus.

— Ți place Berlinul?

Sophie venise la ei în clasă cu puțin timp înainte de vacanța de Crăciun. Alex auzise că familia ei se mutase aici din Magdeburg.

‘I’m glad to be here, I suppose,’ she said. ‘Magdeburg was bombed to bits by the British in the war. A lot of it is still wasteland. Even more than Berlin – but there’s so much more of the city here you don’t notice it so much.’

Alex asked why they’d moved.

‘My parents both teach at Humboldt-Universität. Politics. Like Herr Würfel! I think they would get on very well. And my grandmother lives here. They wanted to be closer to her now she’s getting older, to help my Auntie Rosemarie with looking after her.’

She paused and said, ‘I quite like Berlin really, but it’s odd being in a new town with none of your old friends around you.’

They started to talk about music. Sophie played the cello and had recently joined the school orchestra. ‘Maybe I’ll make some friends there,’ she said. She told him she enjoyed playing the music they performed, especially the German composers – Bach, Mozart. ‘It’s all so elegant. It fits together so beautifully. We’re good at that, aren’t we,’ she said. Then she lowered her voice. ‘But I like rock music too.’

‘Now that we’re not so good at,’ laughed Alex. ‘But I’m trying. I play guitar a bit with my friends.’

She laughed, but neither of them felt it wise to say any more. They were discouraged from listening to Western rock music, let alone playing it. Alex was secretly thrilled that she had talked to him about it.

As they turned into Treptower Park on their journey home, Sophie stopped to pet a pair of horses harnessed to a wooden coal wagon. On an impulse, Alex said, ‘Here, come and look at this.’ He took her to the vast Soviet war memorial at the heart of the park and pointed to one of the stone friezes.

A squad of Soviet soldiers, all wearing combat medals, were lined up in a ceremonial parade. One of them was kneeling before the Soviet flag, which he was holding up to kiss.

‘Look,’ whispered Alex, pointing for Sophie to see. ‘He looks like he’s blowing his nose on it.’

— Mă bucur că sunt aici, cred, spuse ea. Magdeburg a fost bombardat de britanici în război, aproape l-au distrus. O mare parte din oraș e încă în ruină. Chiar mai mult decât Berlinul – dar aici au rămas mai multe locuri neatrinse, așa că nu se vede atât de bine.

Alex o întrebă de ce s-au mutat.

— Părinții mei sunt profesori la Humboldt-Universität. Predau politică. La fel ca Herr Würfel! Cred că s-ar înțelege foarte bine. Și aici locuiește și bunica mea. Au vrut să fie mai aproape de ea acum că îmbătrânește, ca s-o ajute pe mătușa Rosemarie să aibă grijă de ea. Îmi place Berlinul, sincer, dar e ciudat să fii într-un oraș nou, fără prieteni, adăugă ea după o clipă.

Începură să vorbească despre muzică. Sophie cânta la violoncel și se alăturase de curând orchestrei școlii.

— Poate c-o să-mi fac niște prieteni acolo, spuse ea.

Îi dezvălui că îi plăcea repertoriul școlii, mai ales piesele compozitorilor germani: Bach, Mozart.

— E o muzică foarte elegantă. Și foarte armonioasă. Ne pricepem la asta, nu-i așa? spuse Sophie. Dar îmi place și muzica rock, adăugă ea, coborându-și vocea.

— Eh, la asta nu mai suntem așa buni, râse Alex. Dar eu mă străduiesc. Cânt un pic la chitară cu prietenii mei.

Sophie râse, dar niciunui nu i se păru înțelept să continue discuția. Tinerii erau descurajați să asculte muzică rock occidentală, darămite s-o mai și cânte. Alex se bucura în sinea lui că Sophie îi vorbise despre asta.

Când intrară în Parcul Treptower, în drumul lor spre casă, fata se opri să mângâie doi cai înhămați la un vagon de lemn care ducea cărbuni.

— Hai să-ți arăt ceva! îi spuse Alex deodată.

O duse la monumentul imens din centrul parcului, ridicat în amintirea războiului sovietic, și îi arătă una dintre frizele de piatră.

Un detașament de soldați sovietici, purtând cu toții medaliile, stăteau aliniați pentru o paradă. Unul dintre ei îngenunchease în fața steagului sovietic, pe care îl ridica să-l sărute.

— Uite, șopti Alex, arătându-i-l cu degetul lui Sophie. Arată de parcă și-ar sufla nasul în steag.

She burst out laughing, then Alex felt her hand on his shoulder. 'We'd better go,' she said, eyeing up the Soviet guard at the far side of the aisle, 'before Ivan there gives us a jab with his bayonet.'

As they walked home, Alex said, 'My grandma's always hated that memorial. She says the whole thing is a great big "sod off" from the Soviets to the people of Berlin. It says: "We are your conquerors. Behold our magnificence."'

Sophie gasped. 'Your granny said that?'

'In so many words,' said Alex. 'She's not very keen on the Russians.'

Sophie sensed his reluctance to say more. She respected it. You never knew, even with friends, what would get reported back. But she liked the way he had confided in her.

'I suppose someone's got to protect us from the Yanks,' she said. 'Keep us safe from rock music and a decent pair of jeans.'

Alex felt he could trust Sophie Kirsch. He was sure she wasn't just playing along, trying to trick him into saying things that would get him into trouble with the Stasi.

The sun was going down now and a winter chill was biting through their coats. Alex said, 'We'd better get home before it rains.'

When they reached her apartment, she said, 'You know Emmy in our class?' Alex nodded. 'She's asked me to her party a week on Friday. Are you going too? It's over on Greifswalder Strasse, wherever that is.'

'Yeah, she asked me,' he said, trying to sound nonchalant. He had heard girls were put off if you seemed too keen. Alex sensed his heart beating a little faster. 'Shall I come round and collect you?' he asked.

'Yes please. It'll be nice to have someone to go with. Come at about seven? You can meet my mother and father too. That will be a treat for you both!'

Before he could answer, she'd gone.

Ea izbucni în râs și își puse mâna pe umărul lui.

— Ar fi bine să plecăm, spuse ea, uitându-se la paznicul din capătul aleii. Până nu ne împunge Ivan de colo cu baioneta lui.

În drum spre casă, Alex zise:

— Bunică-mea a urât dintotdeauna monumentul ăla. Zice că e o mare ofensă din partea sovieticilor la adresa oamenilor din Berlin. Parcă spune: „Noi suntem cuceritorii voștri. Priviți-ne măreția.”

Lui Sophie i se tăie respirația.

— Bunica ta a spus asta?

— Fix așa, răspunse Alex. Nu prea îi plac rușii.

Sophie simți că ezită să-i spună mai multe și îi respectă decizia. Nu știa niciodată, nici măcar când erai între prieteni, ce putea să ajungă la urechile autorităților. Dar îi plăcea că Alex avusese încredere în ea.

— Bănuiesc că tot trebuie să ne apere cineva de americani, zise ea. Să ne ferească de muzica rock și de o pereche decentă de blugi.

Alex simțea că poate să aibă încredere în Sophie Kirsch. Era sigur că nu se prefăcea ca să-l păcălească să spună lucruri care-i puteau crea necazuri cu Stasi.

Soarele apunea, iar gerul începea să se facă simțit prin hainele lor de iarnă.

— Ar fi bine s-ajungem acasă înainte să înceapă să plouă, spuse Alex. Când ajunseră în dreptul apartamentului ei, Sophie zise:

— O știi pe Emmy, de la noi din clasă?

Alex încuviință din cap.

— M-a invitat la petrecerea ei de vineri într-o săptămână. Vii și tu? Stă pe Greifswalder Strasse, unde-o mai fi și asta.

— Da, m-a invitat și pe mine, zise Alex, încercând să pară nonșalant.

Auzise el undeva că fetele își pierd interesul dacă te văd prea dornic. Simți cum inima îi bătea un pic mai repede.

— Vin să te iau? întrebă el.

— Da, te rog. Mi-ar plăcea să merg cu cineva. Vii pe la șapte? Poți să-i cunoști și pe mama și tata. Ce să mai, o să fie distractiv pentru toată lumea!

Până să-i răspundă Alex, fata dispăruse deja.